

IN MEMORIAM

Akademik Petar Strčić (1936.-2019.)

U Rijeci je 23. lipnja 2019. u 83. godini života preminuo akademik Petar Strčić, naš profesor u miru, osoba kojoj dugujemo zahvalnost za osnutak Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, a također i jedan od inicijatora i pokretača Časopisa kojega držite u ruci. Akademik Petar Strčić bio je istaknuti povjesničar i arhivist.

Rodio se 24. kolovoza 1936. u selu Kras na otoku Krku što je često s ponosom isticao. Maturirao je na Sušačkoj gimnaziji nakon čega je upisao studij povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na istom je fakultetu stekao i doktorat 1991. godine na temu *Hrvatski narodni pokret Istre i Kvarnerskih otoka od 40ih do 80ih godina 19. st.* pod mentorstvom prof. dr. sc. Mirjane Gross.

Profesionalni rad započeo je kao nastavnik u osnovnim školama u Vrbniku na otoku Krku i Čavlima kod Rijeke (1959. – 1961.). Nakon toga je dugi niz godina (1961. – 1978.), radio u Sjevernojadranskom institutu JAZU u Rijeci, današnjem Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli, gdje je od 2001. pa do smrti bio voditelj. Kraći period (1978. – 1980.) radio je i u Centru za historiju radničkog pokreta i Narodnooslobodilačkog rata Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci. Zatim je deset godina bio ravnatelj Arhiva Hrvatske (1980. – 1990.), današnjeg Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu, a nakon toga i ravnatelj Arhiva HAZU u Zagrebu (1991. – 2005.) do mirovine. Za redovitog člana HAZU bio je izabran 2000. godine. Dugi niz godina radio je također i kao vanjski suradnik i profesor na Pedagoškoj akademiji/fakultetu u Rijeci i Pedagoškom fakultetu u Puli, također i na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Vanjsku suradnju imao je i na Ekonomskom fakultetu u Rijeci i Zagrebu te na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu. Predavao je i na poslijediplomskim studijima u Zagrebu, Rijeci, i Opatiji (Ika). Bio je predsjednik ili član povjerenstava za obranu brojnih doktorskih, magistarskih i diplomskih radova. Upravo je njegovim utjecajem i angažmanom, kao što smo već u uvodu naglasili, utemeljen Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci 1998. godine, a akademik Strčić bio je imenovan njegovim prvim pročelnikom.

Akademik Petar Strčić u svom, preko pedesetogodišnjem znanstveno-istraživačkom radu iza sebe je ostavio iznimno opsežan bibliografski opus. Kao autor i koautor objavio je više od 60ak knjiga te više stotina znanstvenih i stručnih radova i preko tisuću članaka iz područja popularizacije povijesne znanosti i struke. Veliki dio njegovog znanstveno istraživačke djelatnosti posvećen je upravo temama sjevernojadranskog hrvatskog prostora (Rijeke, Istre, Gorskog kotara i Kvarnerskog primorja) te zavičajnoj povijesti i baštini, osobito otoka Krka. Zatim, hrvatskom narodnom preporodu u Istri i na Kvarnerskim otocima

te povijesti grada Rijeke u 19. i 20. st. Pored toga znanstveni interese imao je i prema povijesti kršćanstva, ali i pomoćnim i povijesnim znanostima, osobito heraldici. U svojim ranijim znanstvenim radovima osobito se bavio temama radničkog i antifašističkog pokreta te narodnooslobodilačkom borbom. Da su njegovi znanstveno-istraživački dosezi bili vrlo široki najbolje pokazuje i koautorstvo s akademikom, pravnim povjesničarom Lujom Margetićem s kojim je u nekoliko vrlo važnih djela objavio srednjovjekovne statute. Objavio je i niz sinteza, monografija, rasprava, biografija, enciklopedijskih natuknica, bibliografija itd. Bio je voditelj i suradnik na nizu znanstvenih i stručnih, domaćih i međunarodnih projekata.

Iznimna je njegova uloga pored znanstveno-edukativne djelatnosti i u društveno-stručnom radu. Utemeljitelj je ili suutemeljitelj brojnih društava i institucija. Pokrenuo je tiskanje i nekoliko znanstvenih časopisa i zbornika. Bio je i glavni urednik različitih izdanja - publikacija, zbornika i časopisa, te predsjednik brojnih stručnih komisija, savjeta i delegacija. Organizirao je, suorganizirao i vodio preko stotinjak znanstvenih i stručnih skupova i manifestacija. Objavljivao je niz godina i u novinama povijesno tematske serijale te dnevne i tjedne kolumne.

Tijekom života primio je niz nagrada i priznanja za znanstveni i stručni rad te je bio proglašen počasnim građaninom nekoliko gradova i općina. Ovdje navodimo Nagradu za životno djelo Primorsko-goranske županije iz 2006. te Nagradu Grada Rijeke za životno djelo koju je dobio 2011. godine

Njemu u čast, prigodom 70. i 75. obljetnice života tiskano je nekoliko posebnih izdanja časopisa i Zbornika (Časopis za povijest Zapadne Hrvatske (1-I/2006), 50. jubilarni svezak Krčkog zbornika (2006.) te Zbornik u čast Petru Strčiću u izdanju Povijesnog društva Rijeke 2012.).

Akademika, našeg profesora Strčića kolege će pamtili kao izuzetnog i vrlo produktivnog znanstvenika, ali i kao vrlo dragog i energičnog suradnika te osobito nesebičnog mentora brojnim mlađim kolegama. Uvijek spremnog za pomoć i dodatni poticaj njihovom napredovanju. A mnoge generacije studenata kao osobu koja im je predavala s iznimnom ljubavlju i strašću prema povijesnoj struci i znanosti.

Na kraju zaključujemo riječima zahvale poštovanom akademiku Petru Strčiću na svemu navedenom što je ostavio iza sebe nama u nasljeđe. Ostaje nam trajno sjećanje na njega.

Hvala profesore.....

doc. dr. sc. Andrea ROKNIĆ BEŽANIĆ

